

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів дисертації Салдень Вікторії Ігорівни на тему: «Діагностика, психотерапія і психопрофілактика в комплексному лікуванні соматичних хворих з психічними та поведінковими порушеннями, які вживають алкоголь зі шкідливими наслідками» на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»

Науковий керівник: д-р мед. н., професор, виконуючий обов'язки директора ДУ «Науково-дослідний інститут психіатрії Міністерства охорони здоров'я України» Табачников С. І.

Рецензенти:

1. Доктор медичних наук, доцент, завідувач відділу психосоматичної медицини та психотерапії ДУ «НДІП МОЗ України» Древіцька Оксана Остапівна.
2. Доктор медичних наук, с. н. с., провідний науковий співробітник відділу комплексної судово-психіатричної експертизи ДУ «НДІП МОЗ України» Олійник Оксана Петрівна

1. Ким і коли затверджена тема дисертації.

Тема дисертації «Діагностика, психотерапія і психопрофілактика в комплексному лікуванні соматичних хворих з психічними та поведінковими порушеннями, які вживають алкоголь зі шкідливими наслідками» на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина», затверджена на засіданні Вченої ради УНДІ ССПН (нині – ДУ «НДІП МОЗ України») протокол від 31.01.2018 року № 1.

2. Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження.

Комісія з питань біоетичної експертизи та етики наукових досліджень при ДУ «НДІП МОЗ України» зробила висновок, що дослідження Салдень Вікторії Ігорівни на тему: «Діагностика, психотерапія і психопрофілактика в комплексному лікуванні соматичних хворих з психічними та поведінковими порушеннями, які вживають алкоголь зі шкідливими наслідками» не містить підвищеного ризику для суб'єктів дослідження та виконано з урахуванням існуючих біоетичних норм і наукових стандартів щодо проведення наукових досліджень із залученням пацієнтів. Згідно з експертним висновком Комісії з питань біоетичної експертизи та етики наукових досліджень при ДУ «НДІП МОЗ України», заперечень щодо подання матеріалів дисертації до захисту немає (протокол засідання від 19.02.2021 року, № 2).

3. Виконання освітньо-наукової програми.

Здобувачкою Салдень Вікторією Ігорівною повністю виконано індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми аспірантури (денна очна форма навчання) НМАПО ім. П.Л. Шупика, що повністю відповідає Національній рамці кваліфікації та вимог Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261.

4. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми).

Індивідуальний план наукової роботи аспірантки Салдень Вікторії Ігорівни був затверджений рішенням Вченої ради ДУ «НДП МОЗ України» від 31.01.2018 року, протокол № 1.

Всі розділи індивідуального плану наукової роботи аспірантки Салдень Вікторії Ігорівни виконані своєчасно в установлені терміни, що підтверджено результатами піврічної проміжної, підсумкової (річної) та заключної атестації. Дослідження проведені своєчасно і в повному обсязі із застосуванням сучасних та інформативних методів.

5. Актуальність теми дисертації.

Аспіранткою Салдень Вікторією Ігорівною за результатами проведеного патентного пошуку та аналізу наукової літератури в загальному обсязі 232 найменування, у тому числі 135 закордонних, визначено актуальність теми, яка полягала в зростаючій поширеності вживання алкогольних напоїв як в Україні, так і багатьох країнах світу. Показники рівня споживання чистого алкоголю на душу населення в нашій державі, за різними даними, коливаються від 8,3 до 8,6 літрів на рік.

Надзвичайно показовою є статистична інформація щодо неінфекційних захворювань, виникнення та розвиток яких спричинені вживанням алкоголю. У середньому 13% усіх хворих, які перебували на стаціонарному лікуванні в закладі охорони здоров'я загальносоматичного профілю пов'язані із вживанням алкоголю.

Наведені дані свідчать про вагоме значення алкогольних проблем не лише для пацієнтів суто психіатричного та наркологічного, але й соматичного і неврологічного профілей. Більше того, вони потребують їх вирішення на загальнодержавному рівні і при цьому вказують на необхідність значної обізнаності в питаннях адиктології як представників нейронаук, так і сімейних лікарів, а також інших суміжних фахівців.

Особливу увагу слід приділяти соматичним хворим з психічними та поведінковими порушеннями (ІШП), які вживають алкоголь зі шкідливими

наслідками (ШН), що погіршує перебіг соматичних захворювань, ускладнюючи їх клінічну картину, збільшує тривалість періоду непрацездатності і знижує ефективність лікування.

Проаналізувавши літературні джерела, авторка дійшла висновку, що в науковому плані особливості ППП при вживанні алкоголю зі шкідливими наслідками у хворих соматичного профілю недостатньо описано. Доступні публікації переважно містять тлумачення поняття «вживання алкоголю зі шкідливими наслідками», наголошують на актуальності зазначеної проблеми, але не дають повної інформації щодо можливих шляхів її вирішення відносно алгоритмів і цілісної системи діагностично-лікувальної та профілактичної допомоги в подібних випадках. Проте, як свідчить клінічний досвід, ППП слід вважати одним із основних об'єктів щодо діагностики і профілактики більш тяжких адиктивних, психічних та поведінкових розладів. Саме особи, які вживають алкоголь зі шкідливими наслідками, є потенційними хворими на алкогольну залежність.

Недостатньо розробленими також залишаються питання щодо сучасних технологій зміцнення психічного здоров'я хворих з соматичною патологією, які вживають алкоголь зі шкідливими наслідками.

Таким чином, вищезазначена проблема є актуальною та своєчасною.

6. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота є фрагментом планової науково-дослідної роботи відділу психіатрії станів залежності ДУ «НДІП МОЗ України» «Розробити алгоритм надання первинної медичної допомоги в загальній практиці сімейної медицини пацієнтам, які вживають психоактивні речовини» (2017-2019 рр., номер державної реєстрації 0117U000450).

7. Формулювання наукового завдання, нове розв'язання якого отримано в дисертації.

У дисертації наведено нове вирішення актуального завдання сучасної психіатрії, а саме покращення результатів діагностики, оптимізації вибору методів психотерапії у комплексному лікуванні соматичних хворих з психічними та поведінковими порушеннями, які вживають алкоголь зі шкідливими наслідками.

8. Наукові положення, розроблені особисто здобувачем та їх новизна.

Уперше в Україні визначено критерії формування та особливості перебігу психічних та поведінкових порушень у соматичних хворих, які вживають алкоголь зі шкідливими наслідками за допомогою комплексного клініко-анамнестичного, соціально-демографічного, психометричного, клініко-психопатологічного і психодіагностичного методів досліджень. Також авторкою уперше визначено мішені комплексного (психотерапевтичного,

психопрофілактичного і психофармакологічного) лікування психічних та поведінкових порушень у соматичних хворих, які вживають алкоголь зі шкідливими наслідками. Уперше науково обґрунтовано, розроблено і впроваджено в загальномедичну практику лікувальних закладів та установ МОЗ України систему діагностики, психотерапії і психопрофілактики психічних та поведінкових порушень в комплексному лікуванні соматичних хворих, які вживають алкоголь зі шкідливими наслідками.

9. Обґрунтованість та достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Обґрунтованість та достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій базуються на достатній кількості клінічних спостережень (у дослідженні взяли участь 240 (ОГ, n=150 і ГП, n=90) соматичних хворих з психічними та поведінковими порушеннями, які вживають алкоголь зі шкідливими наслідками), використанні сучасні методи дослідження, адекватні поставленим завданням, коректно проведеному статистичному аналізу.

Були розроблені критерії включення та виключення із дослідження. При виконанні дисертаційної роботи використовувалися клініко-анамнестичний, соціально-демографічний, психометричний, клініко-психопатологічний, психодіагностичний та статистичний методи. Для діагностики психічних та поведінкових порушень і коморбідних розладів застосовували діагностичні критерії МКХ-10. Для оцінювання психічних та поведінкових порушень у соматичних хворих було використано інструментарій дослідження згідно з розробленою автором уніфікованою картою, затвердженою рішенням Вченої ради ДУ «НДІП МОЗ України» від 24.05.2018 року, протокол № 5, а саме: AUDIT (Alcohol Use Disorders Identification Test) з метою комплексної оцінки адиктивного статусу, визначення його тяжкості та глибини, шкалу оцінки здоров'я пацієнта «Patient Health Questionnaire» (PHQ-9, 1999) для діагностики і оцінки ступеню вираженості симптомів депресії; методику диференційної діагностики депресивного стану В. Зунге (1965), адаптовану Т.І. Балашовою (2004); госпітальну шкалу тривоги і депресії (HADS, 1983) з метою виявлення та оцінки важкості депресії і тривоги в умовах загальномедичної практики; шкалу оцінки ситуативної та особистісної тривожності Ч. Д. Спілбергера – Ю. Л. Ханіна (1976); опитувальник «САН» (самопочуття, активність, настрої, 1973) для оцінки загального стану, ступеню емоційної та фізичної активності і настрою людини; опитувальник К. Леонгарда – Г. Шмішека (з метою діагностики типу акцентуації особистості); опитувальник «Якість життя-100» (Mezzich, 1999) для оцінки соціального функціонування й якості життя пацієнтів.

Використані діагностичні інструментарії продемонстрували позитивну внутрішню узгодженість, що свідчить про їх надійність і валідність.

Для представлення отриманих результатів були використані методи описової статистики, а саме: критерій χ -квадрат, критерій U-Манна-Уїтні для визначення вірогідності розбіжності між групами.

10. Наукове та практичне значення роботи.

Наукове значення роботи полягає в тому, що аспіранткою були описані клінічні і психологічні особливості психічних та поведінкових порушень у соматичних хворих, які вживали алкоголь зі шкідливими наслідками. Практична значущість результатів дисертаційного дослідження полягає у підвищенні якості діагностики, психотерапії і психопрофілактики психічних та поведінкових порушень внаслідок шкідливого вживання алкоголю у хворих з соматичною патологією. У процесі виконання дисертаційної роботи розроблено і впроваджено у клінічну практику закладів охорони здоров'я і вишів МОЗ України відповідного профілю систему діагностики, психопрофілактики та психотерапії ІІІІ у даного контингенту осіб.

Уперше на підставі міждисциплінарного інтеграційного підходу авторка провела порівняльний аналіз розробленої в дослідженні системи діагностики, психотерапії і психопрофілактики психічних та поведінкових порушень у соматичних хворих з традиційними методами лікування, що дозволило підвищити ефективність комплексної терапії на 89,4%.

11. Використання результатів роботи.

Результати дослідження впроваджені в роботу закладів Міністерства охорони здоров'я України: КНП «ЦПМСД №1» Солом'янського району м. Києва, ДУ «НДП МОЗ України», ДЗ «Науково-практичний медичний реабілітаційно-діагностичний центр Міністерства охорони здоров'я України», КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги Селідівської міської ради». Теоретичні положення дисертаційної роботи використовуються в навчальному процесі на профільних кафедрах Харківського національного медичного університету, Вінницького національного медичного університету, ПВНЗ «Київський медичний університет», Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця.

12. Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора.

Матеріали дисертаційної роботи Салдень В.І. повністю висвітлені в опублікованих наукових працях. За темою дисертації опубліковано 24 наукових праць, з них 8 статей, в тому числі 1 стаття у країнах ЄС/ОЕСР (Чехія), 4 статті у фахових виданнях МОН України (з них одноосібних – 3), 1 стаття – у

наукометричній базі Scopus, 2 статті – в академічних виданнях, 1 методичні рекомендації (в співавт.), 14 тез і один інформаційний лист.

Список опублікованих праць за темою дисертації

(*особистий внесок здобувача)

1. Салдень В.І. (2020). Діагностика, психотерапія та психопрофілактика в комплексному лікуванні соматичних хворих з психічними та поведінковими порушеннями, які вживають алкоголь зі шкідливими наслідками. *Український Вісник психоневрології*. Т. 28, 4 (105), 40-45. DOI: [10.36927/2079-0325-V28-is4-2020](https://doi.org/10.36927/2079-0325-V28-is4-2020)
2. Salden V. I. (2020). Prevalence of depressive and anxiety disorders in somatic patients who use alcohol with harmful effects. *Archives of Psychiatry*. 26(1): pp. 50–52. DOI: 10.37822/2410-7484.2020.26.1.50-52
3. Салдень В. І. (2019). Рання діагностика і психокорекція психічних та поведінкових порушень у хворих первинної ланки, які вживають алкоголь зі шкідливими наслідками. *Архів психіатрії*, (25, № 1), 30-33.
4. Salden V. (2018). General characteristics of primary care patients who drink alcohol with harmful effects. *Sciences of Europe (Praha, Czech Republic)* 2(34), 29-33.
5. Tabachnikov S., Mishiev V., Kharchenko E., Osukhovskaya O., Grinevich E., Vasylyeva G., ...&, Salden V. (2020). Psychotherapeutic and psychoprophylactic help to somatic patients who use psychoactive substances in the family medicine practice. *Psychiatry, psychotherapy and clinical psychology journal*. 11(1), 199-205. (Scopus) (*збір, обробка та аналіз матеріалу, підготовка статті до публікації).
6. Табачніков С. І., Харченко Є. М., Осуховська О. С., Михальчук Н. О., Чепурна А. М., Салдень В. І. (2019). Освітня програма курсів інформації та стажування за темою «Первинна медична допомога в загальній практиці сімейної медицини пацієнтам, які вживають психоактивні речовини». *Вісник невідкладної і відновної медицини*. Т. 32, 2(151), 41-45 (*збір, обробка та аналіз матеріалу, підготовка статті до публікації).
7. Пінчук І.Я., Табачніков С.І., ...&, Салдень В.І. (2019). *Алгоритм надання профілактичної і лікувальної допомоги пацієнтам з психічними та поведінковими порушеннями внаслідок вживання психоактивних речовин в практиці сімейної медицини*. ФОП «Бихун», 2019. (* збір інформації, обробка та узагальнення даних).
8. S. Tabachnikov, I. Pinchuk, E. Kharchenko, ...&, V. Salden. (2018). World experience of criteria for providing prophylactic and therapeutic assistance to patients with a somatic profile who use psychoactive substances in the practice of a family

doctor. *Науково-інформаційний вісник Академії наук вищої освіти України*. 2-3(104-105), 108-113 (*збір, обробка та аналіз матеріалу, підготовка статті до публікації).

9. Tabachnikov S.I., Pinchuk I.Ya., Kharchenko Ye.M., Osukhovskaya O.S., Tabachnikov O.Yu., Mazbits V.B, ...&, Salden V.I., (2018). Psychological, clinical and instrumental-laboratory methods for the diagnosis of the usage of psychoactive substances by somatic patients in the practice of family medicine. *Archives of Psychiatry*. 24, № 4 (95), 229-234. (*збір, обробка та аналіз матеріалу, підготовка статті до публікації).

10. Пінчук І.Я., Табачніков С.І., Харченко Є.М., Осуховська О.С., Мажбіц В.Б., ...&, Салдень В.І. (2018). Клініко-психопатологічна характеристика психічних і поведінкових порушень у осіб, які вживають психоактивні речовини в практиці сімейного лікаря та методи їх первинної профілактики. Інформаційний лист про нововведення в сфері охорони здоров'я. (* збір інформації, обробка та узагальнення даних).

11. Салдень В.І. (2020). Сучасні проблеми надання первинної медичної допомоги пацієнтам, які вживають алкоголь зі шкідливими наслідками в загальній практиці сімейної медицини. С. 171-172. Міжнародна науково-практична конференція «Нові тенденції та невирішені питання профілактичної та клінічної медицини», 25–26 вересня 2020 р., м. Люблін, Республіка Польща. *Publishing House "Baltija Publishing"*

12. Салдень В.І. (2020). Психопрофілактика психічних та поведінкових порушень у соматичних хворих, які вживали алкоголь зі шкідливими наслідками. С. 232-233. Тези III Міжнародної науково-практичної конференції "Theory, science and practice", 05-09 жовтня 2020 р., м.Токіо, Японія.

13. Салдень В.І. (2020). Клініко-психопатологічні та психодіагностичні методи дослідження соматичних хворих с психічними та поведінковими порушеннями, які вживали алкоголь зі шкідливими наслідками. С. 249-251. Тези XV науково-практичної конференції з міжнародною участю «Медико-психологічні та інформаційні аспекти реабілітації і абілітації людини», 20 жовтня 2020 р., м. Костянтинівка, Україна.

14. Салдень В.І. (2020). Принципи організації психотерапевтичної тактики в комплексному лікуванні соматичних хворих із психічними та поведінковими порушеннями, які вживають алкоголь зі шкідливими наслідками. С. 38-39. Тези V всеукраїнської науково-практичної конференції «Педагогіка вищої школи: досвід і тенденції розвитку», 05 листопада 2020 р., м. Запоріжжя, Україна.

15. Салдень В. І. (2019). Рання діагностика, психотерапія та психокорекція психічних та поведінкових розладів у соматичних хворих, які вживають алкоголь зі шкідливими наслідками. Збірник статей та тез доповідей Всеукраїнської серпневої конференції «Педагогічний пошук – 2019, м. Київ, 15-16 серпня. С. 40-41.

16. Салдень В. (2019). Гендерні особливості вживання алкоголю зі шкідливими наслідками при психічній та соматичній патології в практиці сімейної медицини. *Psychosomatic Medicine and General Practice*, 4(1), e0401182-e0401182.

17. Салдень В.І. (2019). Психодіагностичне дослідження хворих з соматичною патологією, які вживають алкоголь зі шкідливими наслідками. *Архів психіатрії Т. 25, № 2 (97), 2019 р. С. 119-120.*

18. Салдень В. І. (2018). Алгоритм надання комплексної первинної медичної допомоги особам із соматичними захворюваннями, які вживають алкоголь. *Архів психіатрії*, (24, № 1), 60-61.

19. Салдень В.І. (2018). Оцінка якості життя пацієнтів, які вживають алкоголь зі шкідливими наслідками і звертаються з соматичними скаргами до сімейних лікарів. *Психосоматична медицина та загальна практика*. 3(4), 2 с. // тези Конгресу «Психосоматична медицина 21 століття: реалії та перспективи» 1-2 листопада 2018 р., м. Київ.

20. Табачніков С.І., Пінчук І.Я., Харченко Є.М., Осуховська О.С., ...&, Чепурна А.М., Салдень В.І. (2019). Сучасна діагностика вживання психоактивних речовин в практиці сімейної медицини. Матеріали ХІХ Української науково-практичної конференції з міжнародною участю: «Довженківські читання: «Когнітивні порушення при вживанні психоактивних речовин», присвяченої 101-й річниці з дня народження Заслуженого лікаря України Олександра Романовича Довженка / Харків: Видавництво «Плеяда» – 2019 р. С. 174-176. (* збір інформації, обробка та узагальнення даних).

21. Табачніков С.І., Пінчук І.Я., Харченко Є.М., Чепурна А.М., Салдень В.І. (2019). Когнітивні порушення у соматично хворих, які вживають психоактивні речовини в практиці сімейної медицини. Матеріали ХІХ Української науково-практичної конференції з міжнародною участю: «Довженківські читання: «Когнітивні порушення при вживанні психоактивних речовин», присвяченої 101-й річниці з дня народження Заслуженого лікаря України Олександра Романовича Довженка / Харків: Видавництво «Плеяда» – 2019 р. С. 177-180. (* збір інформації, обробка та узагальнення даних).

22. Табачніков С.І., Пінчук І.Я., Харченко С.М., Чепурна А.М., Салдень В.І. (2019). Підвищення кваліфікації сімейних лікарів з основ психіатрії, наркології та медичної психології. Педагогіка вищої школи: досвід і тенденції

розвитку // матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції 21 березня 2019 р., м. Запоріжжя. С. 3-4. (* збір інформації, обробка та узагальнення даних).

23. Табачников С.І., Пінчук І.Я., Харченко Є.М., Чепурна А.М., Салдень В.І. (2019). Рання діагностика вживання психоактивних речовин соматично хворими в практиці сімейної медицини» Педагогіка вищої школи: досвід і тенденції розвитку // матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції 21 березня 2019 р., м. Запоріжжя. С. 25-26. (* збір інформації, обробка та узагальнення даних).

24. Харченко Є. М., Осуховська О. С., Мажбіц В. Б., Чепурна А. М., Салдень В. І. (2018). Психокорекційна та психопрофілактична допомога хворим літнього віку, які мають соматичну патологію і вживають психоактивні речовини в практиці сімейної медицини. Соціальна адаптація людей літнього віку і сучасному суспільстві, ортобіоз та паліативна допомога із циклу: Психологічні складові сталого розвитку суспільства: пошук психологічного обґрунтування на виклики сучасності // матеріали V науково-практичної конференції та форуму з міжнародною участю Університетів Третього Віку, 19-21 грудня 2018 р., м. Луцьк. С. 37-38; (* збір інформації, обробка та узагальнення даних).

13. Апробація матеріалів дисертації.

Основні положення дисертаційного дослідження викладені та обговорені на: науково-практичній конференції з міжнародною участю «Актуальні питання психіатричної і наркологічної допомоги в Україні та світі. Особистісно-орієнтована психотерапія», 20 жовтня 2017 р., Бізнес-центр «Кристал», м. Київ; конгресі «Психосоматична медицина 21 століття: реалії та перспективи», 01-02 листопада 2018 р., м. Київ; V науково-практичній конференції та форумі з міжнародною участю Університетів Третього Віку, 19-21 грудня 2018 р., м. Луцьк; науково-практичній конференції «Психосоматична медицина: наука і практика», 19 квітня 2019 р., м. Київ; XIX Українській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Довженківські читання: Когнітивні порушення при вживанні психоактивних речовин», присвяченій 101-річниці від дня народження Заслуженого лікаря України О.Р. Довженка, 09-10 квітня 2019 р., м. Харків); симпозиумі VII щорічної міжнародної науково-практичної конференції «Психіатрія XXI століття: інновації в медицині залежностей», 17-19 квітня 2019 р., м. Київ; IV Всеукраїнській науково-практичній конференції, 21 березня 2019 р., м. Запоріжжя; науково-практичній конференції з міжнародною участю «Мультидисциплінарний підхід в невідкладній та відновній медицині» приуроченій 20-річчю створення ДУ «Інститут невідкладної і відновної хірургії

ім. В.К. Гусака НАМН України» і 80-річчю від дня народження його засновника і першого директора Гусака Володимира Корнійовича (30-31 травня 2019 р., м. Київ); Всеукраїнській серпневій конференції «Педагогічний пошук – 2019», м. Київ, 15-16 серпня; I Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Інтеграція освіти, науки та бізнесу в сучасному середовищі: літні диспути», 1-2 серпня 2019 р., м. Дніпро; Міжнародній науково-практичній конференції «Нові тенденції та невирішені питання профілактичної та клінічної медицини», 25-26 вересня 2020 р., м. Люблін, Польща; III Міжнародній науково-практичній конференції “Theory, science and practice”, 05-09 жовтня 2020 р., м. Токіо, Японія; XV науково-практичній конференції з міжнародною участю «Медико-психологічні та інформаційні аспекти реабілітації і абілітації людини», 20 жовтня 2020 р., м. Костянтинівка, Україна; V Всеукраїнській науково-практичній конференції «Педагогіка вищої школи: досвід і тенденції розвитку», 05 листопада 2020 р., м. Запоріжжя, Україна.

14. Оцінка мови та стилю дисертації.

Дисертаційна робота Салдень Вікторії Ігорівни на тему: «Діагностика, психотерапія і психопрофілактика в комплексному лікуванні соматичних хворих з психічними та поведінковими порушеннями, які вживають алкоголь зі шкідливими наслідками» викладена українською мовою в науковому стилі, грамотно та доступно для сприйняття.

15. Відповідальність змісту дисертації спеціальності, за якою вона надається до захисту.

Дисертація Салдень Вікторії Ігорівни на тему: «Діагностика, психотерапія і психопрофілактика в комплексному лікуванні соматичних хворих з психічними та поведінковими порушеннями, які вживають алкоголь зі шкідливими наслідками» на здобуття наукового ступеня доктора філософії є закінченою науково-дослідницькою роботою, зміст якої відповідає її назві, галузі знань 22 «Охорона здоров'я» та спеціальності 222 «Медицина».

16. Рекомендація дисертації до захисту.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» аспірантки Салдень Вікторії Ігорівни на тему: «Діагностика, психотерапія і психопрофілактика в комплексному лікуванні соматичних хворих з психічними та поведінковими порушеннями, які вживають алкоголь зі шкідливими наслідками» є завершеною науковою працею, що виконана здобувачем особисто, має наукову новизну, теоретичне і практичне значення. У дисертації наведено нове вирішення актуального завдання сучасної психіатрії, а саме: покращення результатів діагностики, оптимізації вибору терапії та підходів до профілактики розвитку психічних та поведінкових порушень у соматичних

хворих, які вживають алкоголь зі шкідливими наслідками, що має істотне значення для галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 222 «Медицина».

Дисертація Салдень Вікторії Ігорівни повністю відповідає вимогам п. 10 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 р. № 167 і Вимогам до оформлення дисертації, затверджених наказом МОН України від 12.01.2017 р. № 40 та може бути представлена до захисту у спеціалізованій Вченій раді відповідного профілю.

Доктор медичних наук, доцент,
завідувач відділу психосоматичної
медицини та психотерапії ДУ «НДП
МОЗ України»

Древіцька Оксана Остапівна

Доктор медичних наук, с. н. с., провідний
науковий співробітник відділу
комплексної судово-психіатричної
експертизи ДУ «НДП МОЗ
України»

Олійник Оксана Петрівна

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
«НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ПСИХІАТРИЇ
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»

З А С В І Д Ч У Ю
Завідувач відділу кадрів

Товалович Т.В.
23.02.2021 р.